

A 5474 II

B

D2.15

W numerze między innymi :

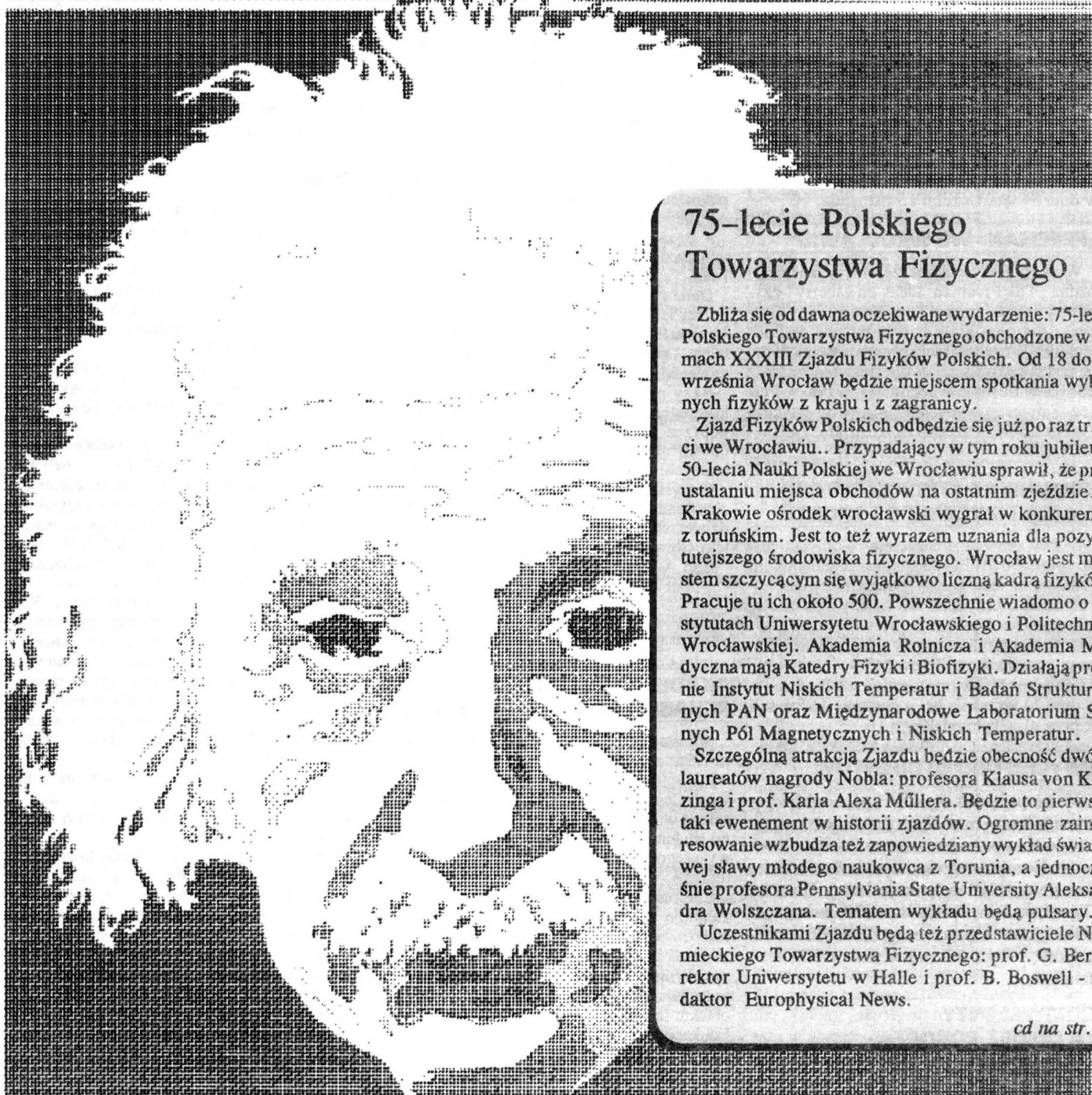
☐ Zjazd fizyków polskich - i nie tylko s. 1,7,8	☐ Uwagi na tematy językowe s.5
☐ Sprawozdanie z posiedzenia Senatu s. 3	☐ Wspomnienie o śp. prof. S. Ropuszyńskim s.6
☐ Aktualne stawki płacowe s. 4,5	☐ Tylko dla kobiet! s.7

Przyzmat

Pismo informacyjne Politechniki Wrocławskiej

Nr 55

1-15 września 1995

75-lecie Polskiego Towarzystwa Fizycznego

Zbliża się od dawna oczekiwane wydarzenie: 75-lecie Polskiego Towarzystwa Fizycznego obchodzone w ramach XXXIII Zjazdu Fizyków Polskich. Od 18 do 21 września Wrocław będzie miejscem spotkania wybitnych fizyków z kraju i z zagranicy.

Zjazd Fizyków Polskich odbędzie się już po raz trzeci we Wrocławiu. Przypadający w tym roku jubileusz 50-lecia Nauki Polskiej we Wrocławiu sprawił, że przy ustalaniu miejsca obchodów na ostatnim zjeździe, w Krakowie ośrodek wrocławski wygrał w konkurencji z toruńskim. Jest to też wyrazem uznania dla pozycji tutejszego środowiska fizycznego. Wrocław jest miastem szczycącym się wyjątkowo liczną kadrą fizyków. Pracuje tu ich około 500. Powszechnie wiadomo o instytutach Uniwersytetu Wrocławskiego i Politechniki Wrocławskiej. Akademia Rolnicza i Akademia Medyczna mają Katedry Fizyki i Biofizyki. Działają prężnie Instytut Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych PAN oraz Międzynarodowe Laboratorium Silnych Pól Magnetycznych i Niskich Temperatur.

Szczególną atrakcją Zjazdu będzie obecność dwóch laureatów nagrody Nobla: profesora Klausa von Klitzinga i prof. Karla Alexa Müllera. Będzie to pierwszy taki ewenement w historii zjazdów. Ogromne zainteresowanie wzbudza też zapowiadany wykład światowej sławy młodego naukowca z Torunia, a jednocześnie profesora Pennsylvania State University Aleksandra Wolszczana. Tematem wykładu będą pulsary.

Uczestnikami Zjazdu będą też przedstawiciele Niemieckiego Towarzystwa Fizycznego: prof. G. Berg - rektor Uniwersytetu w Halle i prof. B. Boswell - redaktor Europhysical News.

cd na str. 7

R O Z M A I T O Ś C I

WNIOSKI O MEDAL

W tym roku wyjątkowo jeszcze do 30 września (a nie do 1 lipca) można składać wnioski o przyznanie nowo ustanowionego Medalu Politechniki Wrocławskiej.

Medal jest przyznawany za wybitne przysługi dla Uczelni. Wyróżnienie to mogą uzyskać zarówno pracownicy jak osoby spoza Politechniki Wrocławskiej, jeżeli przyczyniły się do rozwoju PWR lub mają istotne osiągnięcia w nauce, zasługi dla rozwoju cywilizacji lub dobra społecznego.

prawo do przedstawiania kandydatur mają Rady Wydziałów (zgłaszają je za pośrednictwem Dziekanów) oraz Rektor.

Umotywowane wnioski są rozpatrywane przez Senacką Komisję ds. Kształcenia Kadry, akceptowane przez Rektora i przez Senat. ten ostatni podejmuje odpowiednią uchwałę w tajnym głosowaniu, w obecności minimum połowy składu, większością 2/3 głosów.

Nazwiska odznaczonych osób będą umieszczane na tablicy honorowej szczególnie zasłużonych dla Politechniki Wrocławskiej.

Aktu dekoracji Medalem dokonuje Rektor w dniu Święta Uczelni 15 listopada.

„FREEMAN” WE WROCŁAWIU

W sierpniowym numerze amerykańskiego pisma „The Freeman. Ideas on Liberty” czytelnicy znajdują artykuł pani Bettiny Bien Greaves. Autorka, która bawiła wiosną na Politechnice Wrocławskiej i prowadziła tu otwarte wykłady, opisała swoje doświadczenia z pobytu w Europie Wschodniej, w tym w Polsce. Zainteresowanych odsyłamy do artykułu „A Peck Behind the Old Iron Curtain” (s. 504-507).

KOMUNIKAT STUDIUM WYCHOWANIA FIZYCZNEGO I SPORTU

W związku z rozpoczęciem roku akademickiego 95/96 SWFiS udostępni pracownikom i studentom sale w następującym trybie:

Podania o przydział sali należy zgłaszać w sekretariacie Studium do 20 września br.

Dostępne są tylko terminy sobotnie i niedzielne w godzinach od 7³⁰ do 24⁰⁰.

Publiczne losowanie terminów odbędzie się w dniu 22 września br. o godzinie 16⁰⁰ w sali A przy ul. Chełmońskiego 16.

ZWYCIĘSTWO STUDENTÓW

25 sierpnia JM Rektor „po wnikliwym przemyśleniu i niemałych wahaniach” wyraził zgodę na przeniesienie się Zarządu Konwentu Uczelnianego Samorządu Studenckiego z pokoju 103 do pokoju 108 w Gmachu Głównym. Nowe pomieszczenie jest znacznie większe. Gratulujemy ZK USS i oczekujemy, że pozwoli mu to zintensyfikować działania.

EKWIWALENTY ZA ODZIEŻ ROBOCZĄ

Od 1 lipca obowiązują nowe stawki ekwiwalentu pieniężnego za wykonywane przez pracowników we własnym zakresie pranie i na-

prawę odzieży roboczej. Uaktualnione stawki wynoszą:

- 3 zł na miesiąc – dla pracowników otrzymujących odzież roboczą i środki czystości wg I i II grupy (podpunkt 5a Zarządzenia Wewnętrznego 13/93).

- 1,50 zł na miesiąc – dla pozostałych pracowników otrzymujących odzież roboczą (podpunkt 5b).

DZIAŁ NAUKI ZACHĘCA

Uprzejmie zapraszamy wszystkich zainteresowanych do korzystania z systemu POLPAT obejmującego bibliograficzne bazy danych polskich patentów i wzorów użytkowych.

System został uruchomiony na Politechnice Wrocławskiej dzięki inicjatywie Działu Nauki, który zawarł umowę na jego użytkowanie z Instytutem Ekonomiki Przemysłu Chemicznego - Oddział w Gliwicach oraz zaangażowaniu pracowników Biblioteki Głównej, na której serwerze system posadowiono.

System POLPAT zawiera następujące bazy danych:

- Baza WUP - informacje o udzielonych patentach od 1975 roku i wzorach użytkowych od 1980 roku,

- Baza BUP - informacje o zgłoszeniach wynalazków lub wzorów użytkowych od 1988 roku.

Dane systemu POLPAT pochodzą z Wiadomości Urzędu Patentowego oraz Biuletynu Urzędu Patentowego i aktualizowane są kwartalnie. Oprogramowanie systemu wykorzystuje pakiet Micro CDS/ISIS v.3.7.

Bazy patentowe dostępne są w systemie komputerowym Biblioteki Głównej i OINT poprzez Uczelnianą Sieć Komputerową - w chwili obecnej na kilkunastu stacjach roboczych, a od 1996 roku - bez ograniczeń.

Wszystkich zainteresowanych korzystaniem z systemu POLPAT prosimy o kontakt z Oddziałem Rozpowszechniania Informacji Biblioteki Głównej:

Bud. A-1, pok. 307f, tel. 20-29-03, 20-35-27, e-mail SDI@BG.PWR.WROC.PL

*dr inż. Kazimierz Grabas
Kierownik Działu Nauki*

AKADEMICKIE CENTRUM REHABILITACJI W ZAKOPANEM

Minister Edukacji Narodowej podpisał 7 lipca 1995 r. nowe porozumienie z Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej w sprawie Akademickiego Centrum Rehabilitacji im. Stefana Jasińskiego w Zakopanem, które służyć ma zarówno studentom jak i pracownikom szkolnictwa wyższego, w tym również emerytom i rencistom.

Centrum jest własnością Skarbu Państwa i znajduje się w zarządzie Ministra Edukacji Narodowej. Działalność ACR finansowana jest ze środków budżetowych będących w dyspozycji Wojewody Krakowskiego, który sprawuje nadzór nad jego działalnością, zaś remonty obiektu finansowane będą przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Podstawą do ubiegania się o leczenie w ACR jest wniosek lekarza specjalisty z akademickiej placówki służby zdrowia lub innych jednostek świadczących usługi na rzecz środowiska aka-

demickiego, bezpośrednio przesłany do komisji kwalifikacyjnej w ACR w Zakopanem, która wyznacza terminy przyjęć i powiadamia o tym zainteresowanych. W Centrum leczenia są pacjenci ze schorzeniami narządu ruchu, układu oddechowego i narządów wewnętrznych. Podstawowymi okresami leczenia rehabilitacyjnego ACR są turnusy 13 i 26-dniowe. Wszystkie przychodnie akademickiej służby zdrowia otrzymały pełny tekst porozumienia pomiędzy ministrami, a także wykaz jednostek chorobowych leczonych w ACR ze szczegółową informacją dotyczącą kierowania do Centrum pacjentów ze środowisk akademickich.

Nowy system skierowań obowiązywać będzie od 12 października br. W związku z powyższym ewentualne skierowania na turnusy po tym terminie, wystawione wcześniej przez Biuro Świadczeń Zdrowotnych ZSP, wymagają ponownych uzgodnień z komisją kwalifikacyjną w ACR w Zakopanem.

Dotychczas odnotowano okresowo niepełne wykorzystanie miejsc w ACR. Przynajmniej wpływ na to miała niewystarczająca informacja.

JUBILEUSZ „S”

„Solidarność” obchodzi 15-lecie. Komisja Zakładowa NSZZ „S” przy Politechnice Wrocławskiej zorganizowała związane z jubileuszem uroczystości. Przygotowano specjalny numer „Biuletynu” zawierający wypowiedzi wielu osób zaangażowanych w działalność od chwili jego powstania, wśród nich JM Rektora PWR., prof. Andrzeja Wiszniewskiego.

5 września złożono kwiaty pod tablicą upamiętniającą osobę doc. Tadeusza Huskowskiego. Przewodniczący KZ dr Witold Jabłoński przypomniał życiorys Zmarłego.

Tego samego dnia odbyło się też spotkanie mające przypomnieć 15 lat „S”. Obecni byli JM Rektor, prof. Andrzej Wiszniewski, Prorektor ds. Nauczania prof. Zdzisław Kremens i Dyrektor Gabinetu Rektora dr Małgorzata Pawłowska.

Głos zabrali przewodniczący KZ dr W. Jabłoński, przewodniczący ZR i były przewodniczący KZ dr Tomasz Wójcik i dr Kornel Morawiecki.

Witold Jabłoński wezwał do przekazania Komisji Zakładowej pamiętek i dokumentów, które pozwoliłyby odtworzyć rozproszone archiwum.

Tomasz Wójcik w swoim przemówieniu wyraził rozczarowanie szerokich kręgów pracowniczych postawą inteligencji polskiej w zachodzących przemianach i wezwał do poparcia w nadchodzących (1.X.95) wyborach uzupełniających do Senatu kandydata szerokiej koalicji grupowań politycznych i społecznych, profesora Bolesława Winiarskiego. Jego sukces byłby widocznym dowodem, że konsolidowanie się ruchów politycznych przynosi owoce.

Niestety, nie usłyszeliśmy również konkretnej propozycji w sprawie wyborów prezydenckich.

Kornel Morawiecki przypomniał pierwsze strajki we Wrocławiu w 1980 roku, podsumował dorobek przemian i zaprezentował się jako kandydat do prezydentury chcący sfinalizować reformy zapoczątkowane 15 lat temu.

Zapowiedziano, że po rozpoczęciu roku akademickiego, w październiku „Solidarność” zorganizuje dalsze uroczystości, wśród nich koncert chórów (wystąpią Chór PWR., Żeński Chór Uniwersytetu Wr. i męski „Cantilena”). Może pozwoli to wznović tradycje imprez muzycznych, które odbywały się niegdyś dość często w murach PWR.

Z S E N A T U

XXII POSIEDZENIE SENATU

(13.07.1995)

Senat zatwierdził opinię przedstawioną przez **prof. zw. dr hab. inż. Romana Kocha**, a dotyczącą dorobku **prof. zw. dr inż. Mieczysława Serwińskiego** w związku z inicjatywą nadania mu tytułu doktora honoris causa Politechniki Łódzkiej (39:0:0).

• Na marcowym posiedzeniu Senat powołał do istnienia Wrocławskie Centrum Transferu Technologii. Tym razem **prof. J. Koch** przedstawił projekt regulaminu WCTT. Projekt był wcześniej analizowany przez komisję senackie i konsultowany z JM Rektorem i radcami prawnymi. Środki na uruchomienie fundacji pochodzą z Fundacji Współpracy Polsko – Niemieckiej i Wspólnoty Europejskiej. Zakłada się, że WCTT ma działać na zasadach samofinansowania i niekomercyjności. Głównym celem działalności Centrum ma być transfer wyników prac badawczych (zwłaszcza pochodzących z PW.) do placówek produkcyjnych i kształcenie przemysłowych kadr kierowniczych. WCTT ma być jednostką należącą do struktury uczelnianej, a kierująca nią rada składać się ma z Rektora i przedstawicieli instytutów i laboratoriów uczestniczących w pracach, a także z osób spoza Uczelni.

Prof. E. Kalinowski stwierdził, że Komisja Senacka ds. Badań Naukowych rozpatrzyła proponowany statut, który uzyskał poparcie zdecydowaną większością głosów.

Wiceprzewodniczący Komisji ds. Statutu i Regulaminów, **dr R. Radomski** wyraził opinię, że powołanie WCTT powinno nastąpić raczej na podstawie § 29, a nie §§ 23 i 25.

Prof. J. Koch wyjaśnił, że proponowane rozwiązanie groziłoby, że WCTT będzie traktowane jako jednostka gospodarcza.

Prof. W. Majewski przypomniał, że podobne trudności formalne wynikające z nieelastyczności Statutu wystąpiły przy usta-

lanu regulaminu Centrum Komputerowego. Niezbędne są zmiany.

JM Rektor zaproponował, by przyjąć proponowany regulamin i upoważnić Komisję ds. Statutu i Regulaminów do przeprowadzenia zmian formalnych.

W wyniku głosowania (27:5:8) przyjęto ten wniosek.

• Jednocześnie zatwierdzono umowy o współpracy między Politechniką Wrocławską a Université du Quebec Hull w Kanadzie oraz między Politechniką Wrocławską a Université Henri Poincaré – Nancy 1 we Francji.

• **Prof. J. Świątek** przedstawił informację o wynikach rekrutacji. Na egzaminy przedwstępne zgłosiło się 500 osób, z których większość była słabo przygotowana. Z 360 osób zdających matematykę ponad 75% otrzymało ocenę niedostateczną, a 68 osób – dostateczną. W rezultacie tego są jeszcze miejsca na wielu wydziałach: Mechanicznym, Mechaniczno – Energetycznym, Górniczym, Elektrycznym, PPT, Architekturze, a być może i na Chemii.

Dr hab. M. Soroka wyraził pogląd, że wrześnieży nabór powinien być przyspieszony. Kandydaci, którzy nie dostali się na bardziej popularne wydziały, powinni mieć możliwość zapewnienia sobie miejsc jeszcze przed wakacjami.

Prof. J. Zwoździak był zdania, że poziom wymagań z matematyki na egzaminie wstępnym jest za wysoki. Podobne trudności za-sygnalizował dziekan Wydz. Architektury **St. Medeksza**.

Pani **prof. L. Kucharska** stwierdziła natomiast, że ułatwiony dostęp do studiów jest powodem niskiego poziomu absolwentów I roku.

Prof. J. Czerwonko poruszył problem eliminacji kandydatów do studiów doktoranckich poprzez wymóg zdawania egzaminu językowego. Znajomość języków jest ważna, ale nie należy gubić w ten sposób talentów.

• **Prof. T. Winnicki** złożył rezygnację z uczestnictwa i funkcji przewodniczącego Komisji Parkingowej. Uzasadził to negatywnymi reakcjami na przedstawiane przez niego propozycje, także na łamach „Pryzmatu”.

• **JM Rektor** omówił procedurę przyznawania nagród. Nie wiadomo jeszcze, ile zostanie przyznanych nagród Ministra. Nadmiar tych nagród grozi uczelni klęską finansową. Uczelniany fundusz nagród tworzony jest z 2% odpisu od funduszu płac pracowników akademickich i 1% odpisu od funduszu płac pracowników nie będących nauczycielami. Obecnie Rektor dysponuje rezerwą z 2% odpisu od funduszu płac n.a. w kwocie 81.810,- zł. Trzeba z niego pokryć wcześniejsze zobowiązania: nagrody Senatowi (11x2.600,- zł = 28.600,- zł.) i nagrody dla pracowników odchodzących na emeryturę (26 osób; w zależności od wielkości nagród kwota ta wyniesie od 62.400,- do 96.200,- zł.) Ponieważ pula środków z 1% odpisu od funduszu płac nie-nauczycieli już się wyczerpała, reszta uczelnianego funduszu nagród musi być również przeznaczona na osoby z tej grupy. Zatem w tym roku nagrody będą bardzo nieliczne i niskie. W przyszłym roku można spodziewać się jedynie pogorszenia sytuacji.

• Przewodniczący Komisji Przetargowej i Negocjacyjnej **mgr J. Borowiec** przedstawił wynik transakcji sprzedaży budynku w Szklarskiej Porębie, tzw. starej „Radości”. Uzyskano sumę dużo korzystniejszą od początkowej. Uzyskane środki pozwolą wyremontować ośrodek w Międzygórzu.

• **Dyr. H. Szarski** zachęcił do studiowania katalogu biblioteki w sieci komputerowej. Pod adresem <http://www.bg.pwr.wroc.pl> znajduje się Home Page Biblioteki Głównej. Oprócz tego BG dysponuje bazami danych na CD-ROMach.

Następne posiedzenie Senatu: 28 września 1995, godz. 9.15.

(mk)

Przeźujmy to jeszcze raz

W sprawie selekcji kursów

W 54 numerze „Pryzmatu” zamieściliśmy w rubryce „Z Wydziałów” informację o odrzuceniu przez Radę Wydziału Mechanicznego 4 wniosków, jakie przedstawił prof. W. Kollek. Przedmiotem wniosków było wprowadzenie szczegółowych kryteriów selekcji kursów do katalogu ogólnouczelnianego. Autor wniosków przysłał nam pismo, w którym stwierdza, że nasza „wolna interpretacja wniosków spowodowała nieprawidłowe brzmienie i zmianę sensu” oraz oczekuje korekty informacji. Uprzednio cytowaliśmy wnioski za wypowiedzią z posiedzenia Rady Wydziału (dostarczoną zresztą przez Autora), a prof. W. Kollek życzy sobie zacytowania ich z jego listu do Pro-

rektora ds. Nauczania, prof. Zdzisława Kremensa (z 31 maja br.). Mimo starań nie dostrzegamy między tymi tekstami różnic merytorycznych. Może Autorowi chodzi o szersze przedstawienie sprawy?

Zacytujemy więc jeszcze raz.

... „Rada [Wydziału Mechanicznego - przyp. red.] podjęła uchwałę oddalającą zgłoszone przeze mnie wnioski, a to:

1. Zgodność dorobku naukowego specjalności naukowej z prowadzonym bądź wnioskowanym kursem.

2. Ograniczenie do maksymalnej liczby 7 kursów firmowanych przez jedną osobę.

3. Utrzymanie zasady powierzania kursów wykładowych profesorom, doktorom habilitowanym i docentom, a wyjątkowych przypadkach doświadczonym adiunktom, po wyrażeniu każdorazowo zgody przez Radę Wydziału.

4. Rozszerzenie składu Komisji Programowej Rady Wydziału o Kierowników Zakładów Naukowo - Dydaktycznych lub ich przedstawicieli.”...

Odrzucenie wniosków 1 i 3 uznał prof. W. Kollek za „odrzucenie akademickości Wydziału”. Oceniał też „działanie Wydziału” za niezgodne „z duchem i trendem reformy dydaktyki na naszej Uczelni”.

W odpowiedzi (z dn. 21.06.) Prorektor ds. Nauczania wypowiedział się następująco:

Szanowny Panie Profesorze,

Uprzejmie dziękuję za pismo z dnia 31.05.95, które znajduje jako wyraz troski o jakość kształcenia w naszej Uczelni.

Nie dyskutując zasadności kryteriów podanych przez Pana Profesora w przedmiotowym piśmie chciałbym jednak podkreślić, że Rada

cd na str 6

Regulacja wynagrodzeń od 1.07.95 r.

Na regulację wynagrodzeń od 1 lipca br. Ministerstwo przyznało nam środki na funduszu osobowy w wysokości 3.235 tys. zł - jest to kwota odpowiadająca 7-miesięcznym skutkom podwyżek z uwzględnieniem wszystkich elementów wynagrodzenia.

Zmiana wynagrodzenia została przeprowadzona w sposób automatyczny na podstawie aktualnych kategorii zaszerzowania i dotychczasowego szczebla, za wyjątkiem Tabeli nr 4 miesięcznych stawek wynagrodzeń zasadniczych pracowników nie będących nauczycielami akademickimi, gdzie zlikwidowano szczebel A przenosząc automatycznie osoby tam zakwalifikowane na szczebel B.

Średnio wynagrodzenia zasadnicze i dodatki za prace wykonywane w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych dla wszystkich grup pracowniczych wzrosły o 20 - 21%.

Dodatki funkcyjne dla pracowników nie będących nauczycielami wzrosły o 10%, natomiast dla nauczycieli akademickich pozostały na tym samym poziomie poza dodatkami za funkcje dziekana, prodziekana i kierownika katedry oraz kierownika zakładu wydziałowego i zakładu zatrudniającego od 6 do 11 osób.

Zatem po regulacji, od 1 lipca br średnie wynagrodzenie brutto, bez uwzględniania godzin ponadwymiarowych nauczycieli akademickich oraz godzin uzupełniających i nadliczbowych u pracowników obsługi w poszczególnych grupach pracowniczych kształtuje się następująco:

1. pracownicy naukowo-dydaktyczni	825 zł
2. pracownicy naukowcy	728 zł
3. pracownicy dydaktyczni	645 zł
4. pracownicy naukowo-techniczni	708 zł
5. pracownicy inżynierjno-techniczni	619 zł
6. pracownicy służby bibliotecznej	635 zł
7. informatycy	704 zł
8. pracownicy administracyjni	677 zł
9. pracownicy administracyjno-ekonomiczni	666 zł
10. pracownicy administracyjno-techniczni	698 zł
11. pracownicy obsługi	386 zł
12. robotnicy	569 zł

W załączeniu przekazuję obowiązujące tabele wynagrodzeń od 1 lipca br.

Wrocław 1995.07.14

Zastępca Kwestora ds Zatrudnienia i Płac
/-/
mgr Danuta Domagała

Godzinowe stawki wynagrodzenia zasadniczego robotników i kierowców obowiązujące od 1 lipca 1995 r.

Lp.	Kategoria	Stawka wynagrodzenia w zł. na godzinę			
		szczebel			
		A	B	C	D
1	2	3	4	5	6
1	I	-	-	1,27	1,34
2	II	-	1,28	1,34	1,43
3	III	1,32	1,34	1,42	1,54
4	IV	1,35	1,42	1,52	1,63
5	V	1,42	1,52	1,61	1,75
6	VI	1,52	1,61	1,73	1,86
7	VII	1,61	1,73	1,84	1,98
8	VIII	1,73	1,84	1,96	2,10
9	IX	1,84	1,94	2,08	2,24
10	X	1,94	2,07	2,18	2,38
11	XI	2,07	2,18	2,34	2,53

Do kategorii „X” i „XI” mogą być zaszerzowani robotnicy posiadający kwalifikacje zawodowe wymagane od robotników zaszerzowanych do kategorii „IX”, wykonujący prace o wysokim stopniu trudności.

Stawki miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego pracowników naukowo-dydaktycznych i naukowych obowiązujące od 1 lipca 1995 r.

Lp.	Stanowisko	Stawka miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego w zł.			
		wg kategorii			
		B	C	D	E
1	2	3	4	5	6
1	Profesor zwyczajny	930	1.040	1.140	1.220
2	Profesor nadzw. posiada. tytuł nauk.	850	910	990	1.090
3	Profesor nadzw. Profesor kontraktowy	760	820	900	960
4	Docent, adiunkt posiadający stopień naukowy doktora habil.	680	730	760	800
5	Adiunkt posiadający stopień naukowy doktora	580	620	650	680
6	Asystent Asystent mianowany po raz pierwszy na okres roku	470	510	540	590

Stawki miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego pracowników dydaktycznych obowiązujące od 1 lipca 1995 r.

Lp.	Stanowisko	Stawka miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego w zł.			
		wg kategorii			
		B	C	D	E
1	2	3	4	5	6
1	Starszy wykładowca ze stopniem naukowym	580	620	650	680
2	Starszy wykładowca bez stopnia naukowego	500	540	580	610
3	Wykładowca	460	500	530	560
4	Lektor, instruktor	410	460	530	560

Stawki miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego bibliotekarzy dyplomowanych i dyplomowanych pracowników dokumentacji i informacji naukowej obowiązujące od 1 lipca 1995 r.

Lp.	Stanowisko	Stawka miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego w zł.			
		wg kategorii			
		B	C	D	E
1	2	3	4	5	6
1	Starszy kustosz dyplomowany, starszy dokumentalista dyplomowany	650	690	760	800
2	Kustosz dyplomowany, dokumentalista dyplomowany	540	630	680	730
3	Adiunkt biblioteczny, adiunkt dokumentacji i informacji naukowej	480	510	530	560
4	Asystent biblioteczny, asystent dokumentacji i informacji naukowej	450	460	480	520

Stawki miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego pracowników nie będących nauczycielami akademickimi obowiązujące od 1 lipca 1995 r.

Lp.	Kategoria	Stawka miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego w zł.		
		szczebel		
		B	C	D
1	1	-	-	235
2	2	-	235	245
3	3	235	240	260
4	4	240	250	270
5	5	265	270	275
6	6	275	295	310
7	7	295	305	325
8	8	310	325	360
9	9	325	360	390
10	10	365	390	420
11	11	380	405	440
12	12	390	435	460
13	13	415	460	500
14	14	450	500	535
15	15	480	520	570
16	16	505	550	605
17	17	530	600	665
18	18	570	660	725
19	19	625	785	845
20	20	695	805	925
21	21	835	935	1.055

Dodatki funkcyjne dla nauczycieli akademickich obowiązujące od 1 lipca 1995 r.

Lp	Funkcja	Wysokość dodatku w zł	Pozycja tabeli
1	2	3	4
1	Dziekan, Pełn. ds. Roz. Kad. N.	490	poz. 3
2	Dyrektor Instytutu	310	
3	Dyr. Biblioteki Głównej	310	
4	Dyrektor Filii	310	
5	Dyr. Gabinetu Rektora	310	
6	Dyr. Wrocław. Centr. Sieciowo-Superkomputer. (w organ.)	310	
7	Prodziekan	220	poz. 4
8	Kier. Centrum Informatycz.	165	
9	Z-ca Dyrektora Instytutu	165	
10	Kier. Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych	165	
11	Kierownik Studium Wychowania Fizycznego	165	
12	Kierownik Katedry	165	
13	Kierownik Zakładu Wydziałowego	165	poz. 5
14	Z-ca Dyr. Biblioteki Gł.	120	
15	Z-ca Dyrektora Filii	120	
16	Z-ca Kier. Centrum Inform.	120	
17	Kierownik Zakładu: a/zatrudniający od 6-11 osób łącznie z kierownikiem b/zatrudniający ponad 11 osób łącznie z kierownikiem	90 120	
18	Kier. Studium Doktoranckiego	120	
19	Kier. Studium Podyplomowego	120	
20	Kier. Studium Pedagogicznego	120	
21	Z-ca Kier. Studium Nauki Języków Obcych	120	
22	Z-ca Kier. Studium WF	120	
23	Pełnomocnik Rektora i Prorektora	120	
24	Z-ca Kierownika Katedry	77	poz. 6
25	Kierownik Zespołu Lektorów	45	
26	Kier. Studium Jęz. Polskiego	77	
27	Kier. Oddziału w Bibliotece	77	
28	Redaktor Naczelny	77	
29	Z-ca Redaktora Naczelnego	77	
30	Pełnomocnik Dziekana	77	

Stawki miesięcznego dodatku funkcyjnego dla pracowników nie będących nauczycielami akademickimi obowiązujące od 1 lipca 1995 r.

Kategoria dodatku funkcyjnego	Miesięczna stawka dodatku w zł.	
	szczebel	
	A	B
1	2	3
1	35	43
2	43	51
3	57	68
4	85	101
5	99	119
6	145	174
7	315	377
8	423	508

Między techniką i technologią

Mówmy po polsku

Uczelnia techniczna nie jest miejscem, w którym ze szczególną starannością podchodzi się do form wypowiedzi. Jednakże spotykamy się również z BUDUJĄCYMI przykładami troski o język techniczny. Z przyjemnością przytaczamy list profesora zw. dr inż. Kazimierza Czaplńskiego będący dowodem Jego zaangażowania w osiągnięcie precyzji przekazu informacji.

Redakcja „Pryzmatu” ze swojej strony będzie starała się uwzględniać zalecenia Autora listu.

Szanowna Pani Redaktor,

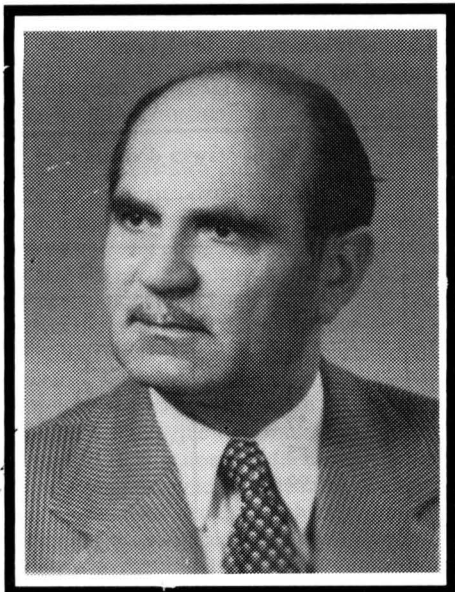
w związku z artykułem „Gmach Instytutu Matematyki rośnie jak na drożdżach” (Pryzmat 54) pozwalam sobie poczynić parę uwag:

W tekście jest zdanie: “Budynek o 7 kondygnacjach ma być zrealizowany w technologii żelbetowo – ceglanej”.

Jak mogę staram się zwalczać tego rodzaju dziwołagi językowe. Mówiąc najkrócej, słowo „technologia” oznacza albo metodę przetwarzania surowców w produkty, albo naukę o tych metodach. Jest więc także technologia wznoszenia budynków (w tym także o konstrukcji żelbetowej, stalowej itp.), nie ma natomiast budynków realizowanych w technologii żelbetowej, stalowej, drewnianej, wielkopłytowej itp., bo nie ma też technologii stalowej. Jest natomiast technologia wytapiania stali, wyrobu konstrukcji stalowych, ich montażu itp.

Moda na słowo „Technologia” nie oznacza, że można nim zastępować inne słowa. Wiąże się z tym też bezkrytyczne tłumaczenie angielskiego słowa „technology” na „technologia” zamiast „technika”. Przecież MIT to nie instytut technologiczny lecz techniczny, jak też College of Science and Technology to kolegium Nauki i Techniki, a nie technologii, bo ten ostatni termin najczęściej oddawany jest przez „know-how” (knowledge of how to do something). Piszę to w ogromnym skrócie, bo cytowanie definicji z obu języków zajęłoby zbyt dużo miejsca.

*Kierownik Zakładu
Metod Projektowania i Realizacji Budowli
prof. zw. dr inż. Kazimierz Czaplński*

Wspomnienie o śp. Profesorze Stanisławie Ropuszyńskim

Z głębokim smutkiem pożegnaliśmy zmarłego dnia 16 lipca 1995 r. we Wrocławiu profesora Politechniki Wrocławskiej, dr hab. inż. Stanisława Ropuszyńskiego.

Prof. nzw. dr hab. inż. Stanisław Ropuszyński urodził się dnia 13.07.1920 r. w Siemianówce k/Lwowa. Państwowe Gimnazjum im. Tadeusza Kościuszki ukończył w 1938 r., po czym w roku szkolnym 1938/39 odbył służbę w Mazowieckiej Szkole Podchorążych Rezerwy Artylerii w Zambrowie. W dniu wybuchu II Wojny Światowej przebywał w 24 Pułku Artylerii w Jarosławiu. Wzięty do niewoli sowieckiej 17 września 1939 r. trafił 28 września – poprzez Charków – do Starobielska, z którego, po szczęśliwym zwolnieniu 18 października, wrócił do Lwowa.

Studia wyższe odbył w latach 1942 – 47, najpierw na Wydziale Chemicznym Politechniki Lwowskiej, a następnie Politechniki Śląskiej w Gliwicach, gdzie w listopadzie 1947 r. uzyskał dyplom mgr inż. chemika ze specjalnością: technologia nafty. Po krótkim okresie pracy w cukrowni „Wieluń” w Wieluniu, podjął z dniem 2 lutego 1948 r. pracę na stanowisku st. asystenta w Katedrze Materiałów Wybuchowych PWr, kierowanej przez Prof. Dionizego Smoleńskiego. Stopień doktora (kandydata nauk chemicznych) uzyskał w 1957 r., stopień dr habilitowanego nadała Mu Rada Wydz. Chemicznego w 1961 r., a tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego Rada Państwa w 1970 r. W 1963 r. Prof. St. Ropuszyński został powołany na stanowisko kierownika Katedry Technologii Syntezy Organicznej, powstałej w miejsce Katedry Technologii Związków Azotowych II. Funkcję tę pełnił do 1969 r., w którym został kierownikiem Zakładu Chemii i Technologii Podstawowej Syntezy Organicznej, wchodzącego w skład Instytutu Technologii Organicznej i Tworzyw Sztucznych P.Wr. W latach 1962 – 63 pełnił funkcję prodziekana Wydziału Chemicznego,

a w okresie 1969 – 1975 funkcję zastępcy dyrektora Instytutu.

Działalność naukowo – badawcza i technologiczna Prof. St. Ropuszyńskiego dotyczyła dwóch działów technologii chemicznej organicznej: chemii i technologii materiałów wybuchowych oraz chemii i technologii podstawowej syntezy organicznej. Badania z zakresu materiałów wybuchowych były przez Profesora realizowane w latach 1948 – 61 i obejmowały prace nad syntezą i stabilizacją estrów kwasu azotowego i wielowodorotlenowych alkoholi oraz ich zastosowaniem jako czynników nitrujących. Prace w obszarze chemii i technologii podstawowej syntezy organicznej koncentrowały się – po początkowym okresie zaspokajania bieżących potrzeb krajowego przemysłu organicznego – na problematyce syntezy i oceny właściwości związków powierzchniowo czynnych, znajdujących zastosowania jako środki pomocnicze dla przemysłów: włókienniczego, lakierniczego, skórzanego i innych. W tej dziedzinie Profesor osiągnął znaczące rezultaty poznawcze i użyteczne, wdrażając szereg opracowanych pod Jego kierunkiem technologii do praktyki przemysłowej.

Jego dorobek naukowy obejmuje ponad 95 oryginalnych publikacji naukowych, 20 patentów oraz kilkadziesiąt udokumentowanych opracowań dla przemysłu. Prace te, zamieszczane także w czasopismach o obiegu międzynarodowym, wzbudziły zainteresowanie krajowych i zagranicznych zespołów badawczych i firm chemicznych.

Śp. Profesor Ropuszyński wiele czasu i wysiłku poświęcił działalności dydaktycznej i wychowawczej. Realizował wszystkie formy zajęć dydaktycznych na Wydziale Chemicznym PWr. (studia dzienne i wieczorowe) oraz na kierunku chemia Wydz. Mat. Fiz. Chem. Uniwersytetu Wrocławskiego, gdzie prowadził wykład z technologii chemicznej organicznej. Szczególny wysiłek włożył w opracowanie programu specjalności pod nazwą „Technologia podstawowej syntezy organicznej”. Przygotował od podstaw wykład dla wspomnianej specjalności; materiał ten stał się treścią opracowanego przez Profesora skryptu pod nazwą „Chemia i technologia podstawowej syntezy organicznej”, którego dwa wydania (w 1972 i 1975 r.) ukazały się nakładem Wyd. PWr, a następne trzy wydania – już jako podręcznika akademickiego o zasięgu centralnym – zostały wydane przez PWN w 1982 i 1988 r. oraz w Wyd. PWr w 1993 r. Nad ostatnim – uzupełnionym i poprawionym – wydaniem Profesor pracował będąc już na emeryturze. Pod kierunkiem Profesora wykonano ponad 50 magisterskich prac dyplomowych oraz 8 prac inżynierskich. Stworzył warsztat badawczy, umożliwiający Jego współpracownikom rozwój naukowy, ukoronowany zdobyciem stopni doktora nauk technicznych – był promotorem 6 zakończonych przewodów doktorskich.

Osiągnięcia badawcze i techniczne, a także zasługi na polu kształcenia kadr dla przemysłu zjednały Profesorowi St. Ropuszyńskiemu uznanie i zostały wyróżnione licznymi nagrodami: Ministra Nauki, Szk. Wyższego i Techniki, Ministra Edukacji Narodowej oraz JM Rektora PWr., a także wyróżnieniami i odznaczeniami państwowymi, w tym Krzyżami:

Oficerskim i Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotą Odznaką PWr i Złotą Odznaką Zasłużonego dla Województwa Wrocławskiego i Miasta Wrocławia. Jego udział w Kampanii Wrześniowej oraz w walkach w szeregach Armii Krajowej został uhonorowany nadaniem Mu Brązowego Medalu za Zasługi dla Obronności Kraju (1969 r.) oraz Krzyża Armii Krajowej (30 czerwca 1995 r.), którego nie zdążył już osobiście odebrać.

Odszedł od nas Człowiek prawy, cieszący się autorytetem zasłużonego nauczyciela akademickiego Politechniki Wrocławskiej Swoją karierę zawodową zawdzięczał Profesor osobistym zdolnościom, inwencji twórczej, konsekwentnej realizacji postawionych sobie celów oraz niestrudzonej pracowitości.

Takim zachowamy Go w naszej pamięci.

Bogdan Burczyk

W sprawie selekcji kursów

cd ze str. 3

Wydziału Mechanicznego miała pełne prawo do podjęcia decyzji, o której mowa w Pańskim piśmie (w myśl art. 51 Ustawy).

W sprawie selekcji kursów do katalogów pragnę poinformować, że od ubiegłego roku wprowadziłem obowiązek aprobowania ofert zgłoszonych do katalogów (uczelnianego i wydziałowego) przez dziekana i radę bądź komisję rady wydziału, na którym zatrudniony jest nauczyciel akademicki. Wobec powyższego decyzja merytorycznie zostaje podjęta przez grono kompetentne.

W bieżącym roku będzie jeszcze selekcja dodatkowa do katalogu ogólnouczelnianego, nie tylko ze względu na zawartość przedmiotu, ale i kwalifikacje nauczyciela akademickiego.

Myślę, że powyższy sposób selekcji zgłoszeń do katalogów mógłby być z powodzeniem powielony na wydziałach jako wyraz dbałości o jakość i poziom kształcenia w Uczelni, bez antagonizowania poszczególnych grup pracowniczych wśród nauczycieli akademickich.

Sprawy przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych do katalogu wydziałowego leżą w kompetencjach rad wydziałów, a przedmiotowa decyzja Rady Wydziału Mechanicznego jest prawnie legalna i nie może być kwestionowana.

Natomiast w wyłącznych kompetencjach Dziekana jest zlecenie zajęć dydaktycznych poszczególnym nauczycielom akademickim, zgodnie z zapisem Statutu. Właściwą instancją dla ewentualnych odwołań jest Rada Wydziału, której decyzja jest ostateczna.

Pozostaje z nadzieją, że odmiennosc racji i poglądów na Wydziale Mechanicznym będzie w efekcie czynnikiem budującym, z korzyścią dla jakości kształcenia, dla Wydziału i dla Uczelni.

Wydział Mechaniczny w zakresie przekształceń i unowocześniania programów jest jednym z najbardziej dynamicznych na Uczelni i rad byłoby widzieć podobne, w sensie twórczym, dyskusje na niektórych pozostałych wydziałach.

Łączę wyrazy poważania

*Prorektor
Dr hab. inż. Zdzisław Kremens
Prof. nzw. PWr*

Sądzymy, że tym razem przedstawiłmy sprawę dostatecznie szczegółowo, by uważać ją za zakończoną.

Redakcja

75-lecie...

cd ze str. 1

Organizatorzy zaprosili też do wygłoszenia wykładów najwybitniejszych fizyków polskich.

Pierwszy dzień zjazdu będzie poświęcony głównie fizyce kwantowej ciała stałego. Zachęcamy do wysłuchania wykładów prof. Klaus von Klitzinga, prof. Marii Steślickiej, prof. Mariana Grynberga, prof. Jacka W. Hennela i prof. Arkadiusza Jadczyka.

Drugiego dnia usłyszymy cykl wykładów dotyczących zjawisk nadprzewodnictwa (prof. K.A. Müller, prof. Roman Micnas, prof. Andrzej Jeżowski). Trzeci dzień będzie poświęcony zagadnieniom kosmosu (prof. Aleksander Wolszczan, prof. Marek Demiański).

Wykłady czwartego dnia koncentrować się będą na cząstkach elementarnych i oddziaływaniach fundamentalnych.

Ponadto uczestnicy usłyszą wystąpienia podsumowujące dorobek fizyków wrocławskich (prof. Jan Łopuszański) i polskich fizyków w okresie międzywojennym (prof. Andrzej K. Wróblewski).

Fakt, że przyjęto wszystkie zaproszenia do wygłoszenia wykładów świadczy o randze Zjazdu.

Wymienione prezentacje nie wyczerpują jeszcze programu. Bardzo duże znaczenie dla przyszłej pracy fizyków będzie miała sesja dydaktyczna dotycząca nauczania fizyki we wszystkich rodzajach szkół: od podstawowych do wyższych. Zaproszenie do udziału w sesji przyjęli: dr Zofia Gołąb-Meyer z Uniwersytetu Jagiellońskiego, dr Waldemar Gorzkowski z Instytutu Fizyki PAN, prof. dr hab. Stanisław Łęgowski i dr Józefina Turło z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz prof. dr hab. Ireneusz Strzałkowski z Instytutu Fizyki Politechniki Warszawskiej. Poruszane będą problemy blasków i cieni pracy ze szczególnie uzdolnionymi uczniami, warunków podtrzymywania i rozbudzania naturalnej dociekliwości młodzieży, zmian standardów nauczania fizyki w dobie wprowadzania powszechnej informatyzacji oraz pozycji fizyki w kształceniu inżynierów XXI wieku. Ma to tym większe znaczenie, że wśród ponad 500 zgłoszonych uczestników Zjazdu liczną grupę stanowią nauczyciele szkół średnich i ich uczniowie - również spoza Wrocławia. Pozostaje to w związku z popularnymi wykładami dla młodzieży z zakresu fizyki prowadzonymi od kilku lat zarówno przez Uniwersytet Wrocławski jak przez Politechnikę. Często młodzieżowe audytoryum osiąga 200 osób.

W trakcie zjazdu będą czynne wystawy aparatury naukowej i dydaktycznej, wyposażenia komputerowego, oprogramowania, książek i materiałów dydaktycznych.

Dla członków PTF wrocławskie spotkania będzie również okazją do Zebrania Delegatów, które wybierze nowe władze PTF.

Uczestnicy zjazdu wezmą też udział w licz-

nych atrakcyjnych spotkaniach i imprezach. Zaliczyć do nich można wykład znanego muzykologa Marka Dyżewskiego o muzyce w przestrzeni i przestrzeni w muzyce, koncert muzyki barokowej i Symfonii Pieśni Żalonych Henryka M. Góreckiego oraz wycieczkę do Lubiąza.

Władze Wrocławia popieszyły z pomocą organizatorom Zjazdu. Prezydent Bogdan Zdrojewski ma przyjąć honorowych

gości zagranicznych, a w planowanym spotkaniu na Ratuszu wezmą udział władze miasta, Wojewoda, przedstawiciele samorządu, a także niemiecki konsul i attaché kulturalny.

Jest powodem do radości, że na miejsce XXXIII Zjazdu wybrano Politechnikę Wrocławską. Dowodzi to uznania dla pozycji naszej Uczelni i roli tutejszego Instytutu Fizyki w środowisku wrocławskim. ■

Coś dla feministek

Call for Papers

SPEAKING OUR PLACE: WOMEN'S PERSPECTIVES ON HIGHER EDUCATION (WHEN)

16 marca 1996 odbędzie się na Uniwersytecie Centralnego Lancashire w Preston (Wlk. Brytania) doroczna konferencja dotycząca pozycji kobiet w szkolnictwie wyższym - zarówno wśród kadry nauczycielskiej jak administracyjnej.

Celem konferencji jest umożliwienie pracującym w szkolnictwie wyższym kobietom kontaktów i wymiany poglądów. Poprzednie konferencje zostały uznane za sukces ocenione jako inspirujące, gdyż stały się dla kobiet oparciem w prezentacji ich koncepcji i badań. Rozważa się możliwość publikacji prezentowanych na konferencjach WHEN materiałów jako serii książkowej w wydawnictwie Taylor & Francis.

Tematy konferencyjne:

Praca z kobietami/ Praca dla kobiet?

(Mój) Uniwersytet: Czy to uniwersytet?

Poszerzający się dostęp/ Dostęp do czego?

(Moja) dziedzina: czyja to wiedza?

Rozwiązanie problemu: dom/praca/ja

Inne tematy (Open stream).

Forma zgłaszanych materiałów:

Krótkie materiały sesyjne (10/15 minut) lub zgłoszenia do warsztatów.

Uczestnictwo:

Oczekuje się zgłaszanych materiałów konferencyjnych od wszystkich kobiet pracujących w szkolnictwie wyższym: kadr administracyjnych, nauczycieli (nauczycielek??) akademickich, studentek i kadry pomocniczej.

Abstrakty:

Nie powinny przekraczać 500 słów. Należy je kierować do:

WHEN Steering Group, Planning Office,

University of Central Lancashire, Preston PR1 2HE

Tel. 01772 892393. Fax 01772 892943.

E-mail j.t.quinn@uclan.ac.uk.

Termin zgłoszeń upływa 7 października 1995.

Poniżej zamieszczamy formularz zgłoszenia.

Dodatkowe informacje można uzyskać u Susan Davies, tel. (01 772) 892393.

✂

Return to:

Jane Johnson, FREEPOST, University of Central Lancashire, Preston, Lancashire. PR1 2BR
Ref.: WHEN96

I will be submitting paper for possible inclusion in the Conference Programme

Please send me a copy of the Conference Programme, when available

Name:

Position:

Organisation:

Telephone: Fax:

Address:

.....

.....

Biografia

Klaus von Klitzing

Urodził się w 1943 roku w Środzie k. Poznania. Po ukończeniu Artland-Gymnasium w Quakenbrück studiował w latach 1962-69 na Politechnice w Brunzwiku. W 1964 r. pracował tu pod kierunkiem prof. G. Landwehra – przyszłego promotora rozprawy doktorskiej. Prace te dotyczyły badań powierzchni Fermiego metodą efektu Szubinkowa – de Haasa w silnych polach magnetycznych.

Przyszły noblista uzyskał dyplom w 1969 r. Tematem pracy były „Pomiary czasów życia w InSb metodą fotorozpadu”. Następnie przeniósł się do Instytutu Fizyki w Würzburgu, gdzie pracował nad rozprawą doktorską pod kierunkiem prof. G. Landwehra. Uzyskane w tym zespole wyniki badań kryształów Te i InSb o zwiększonej koncentracji nośników umieszczonych w silnych polach magnetycznych (gdzie zajęty jest tylko pierwszy poziom Landaua) były trudne do zinterpretowania. Zadaniem von Klitzinga było wnikliwe zbadanie tych problemów w odniesieniu do telluru.

Rok przed doktoratem von Klitzinga, tj. w 1972 r. wyniki jego badań oporu magnetycznego R w funkcji indukcji magnetycznej B określono następująco: krzywa pomiarów – brak efektu, pierwsza pochodna (dR/dB) – brak efektu, druga pochodna (d^2R/d^2B) – (pierwszy) efekt von Klitzinga (tzw. Magneto-Störstelleneffekt).

Znalezienie przez von Klitzinga jeszcze innych efektów, które weszły w skład jego rozprawy doktorskiej (której obrona odbyła się w 1973 r.) doprowadziło do podjęcia intensywnych badań własności dwuwymiarowego gazu elektronowego. Głębsze wyjaśnienie efektów przedstawionych w rozprawie doktorskiej było m.in. celem rozprawy habilitacyjnej przedstawionej na Uniwersytecie w Würzburgu w 1978 r. Tytuł pracy brzmiał „Störstellen-Einflüsse auf galvanomagnetische und optische Untersuchungen on Tellur”. W wykładzie habilitacyjnym autor przedstawił niezwykle dokładność pomiarów eksperymentalnych.

Klaus von Klitzing otrzymał w 1978 r. stypendium Heisenberga. Od jesieni 1979 roku przebywał w Laboratorium Silnych Pól Magnetycznych (Instytut Maxa Plancka dla Badań Ciała Stałego) w Grenoble, gdzie kierownictwo objął nieco wcześniej prof. G. Landwehr. Pozostał tam do chwili przeniesienia do Monachium w roku 1980.

W nocy z 4 na 5 lutego 1980 r., podczas badań w Grenoble, von Klitzing stwierdził, że na skutek lokalizacji efektu Halla kwantuje się dokładnie w ułamkach h/e^2 (kwantowy efekt Halla). Już wcześniejsze prace von Klitzinga (z 1977 r.) wykazały, że opór Halla 6453,2 oma odpowiada wartości $h/4e^2$. Dalsze prace, z lutego 1980 r., przeprowadzone w Würzburgu miały wykazać, że pomiary h/e^2 podane są z dokładnością $1,3 \cdot 10^{-6}$.

W roku 1980 Klaus von Klitzing otrzymał profesurę C3 na Politechnice w Monachium. Na początku roku 1985 został dyrektorem Instytutu Maxa Plancka dla Badań Ciała Stałego w Stuttgartu.

W 1985 r. otrzymał nagrodę Nobla „za odkrycie kwantowego efektu Halla”.

Klaus von Klitzing podkreśla: „miałem szczęście zawsze w właściwym momencie wybrać właściwą tematykę badawczą”. Wielkim szczęściem była też dla niego opieka prof. G. Landwehra, który umiał stworzyć właściwą atmosferę badawczą, zdobyć odpowiednie środki finansowe i pokonywać bariery biurokratyczne. Znacząca w karierze naukowca była też rola Deutsche Forschungsgemeinschaft przynajmniej przez 12 lat środki na badania naukowe.

(wg opracowania Z.M. Galasiewicza z Inst. Fizyki Teoretycznej UWr. dla Biuletynu Informacyjnego Fizyków Wrocławskich nr6/95)

Biografia

Karl Alexander Müller

Urodził się w Bazylei, w Szwajcarii w 1927 r. W okresie szkolnym fascynował się radiotechniką, ale pod wpływem swego opiekuna naukowego, dra Saurera zdecydował się studiować fizykę. Od 1946 r. zaczął studia na Wydziale Fizyki i Matematyki ETH w Zürichu. Zetknął się tu z Wolfgangiem Paulim, który wywarł na nim niezwykle głębokie wrażenie i ukształtował go jako fizyka.

Praca dyplomowa Karla Alexandra Müllera wykonana pod kierunkiem prof. G. Buscha dotyczyła efektu Halla w szarej cynie. Po dyplomie K.A. Müller spędził rok na Wydziale Badań dla Przemysłu ETH. Następnie wrócił do zespołu prof. G. Buscha, gdzie jako jego asystent, pracując naukowo nad rezonansem paramagnetycznym (EPR) przygotował pracę doktorską. W roku 1958 otrzymał stopień doktora.

W latach 1958-63 był kierownikiem grupy zajmującej się rezonansem magnetycznym w Battle Memorial Institute w Genevie. Prowadzono tu badania nad związkami otrzymanymi w strukturze warstwowej. Od 1962 roku objął funkcję wykładowcy na Uniwersytecie w Zürichu, w 1963 r. został też pracownikiem w IBM Zürich Research Laboratory w Rüschlikonie.

W 1970 r. uzyskał tytuł profesora. Od 1972 r. był w IBM kierownikiem grupy badawczej. W roku 1982 został „IBM Fellow”. W związku z tym w 1985 roku zrezygnował z funkcji kierowniczych (administracyjnych) by skoncentrować się na pracy badawczej.

Przez 15 lat zajmował się badaniami własności $SrTiO_3$ i pokrewnych związków perowskitów. Pracował nad własnościami metali przejściowych o zwiększonej koncentracji nośników i ich wiązaniami chemicznymi, własnościami ferroelektrycznymi jak i własnościami miękkich modów, a także zjawiskami krytycznymi i multikrytycznymi strukturalnych przejść fazowych. Uczestniczył też w badaniach przy realizacji projektu „Scanning Tunneling Microscope”.

Do prac Laboratorium włączył się J. Georg Bednorz, który przygotowywał pracę dyplomową poświęconą własnościom $SrTiO_3$. 17 kwietnia 1986 r. J.G. Bednorz i K.A. Müller ogłosili, że **odkryli nadprzewodnictwo w związkach niemetalicznych przy $T_c = 30K$** . Wyniki opublikowali w pracy „Possibility high T_c superconductivity in Ba-LaCu-O system”. Długoletnie badania własności $SrTiO_3$ zwróciły uwagę na niezwykle właściwości powyższych związków. Do roku 1986 uważano, że górną granicą dla temperatury krytycznej jest $T_c = 23K$. Za to odkrycie obaj autorzy **otrzymali w 1987 r. nagrodę Nobla**. W latach 1987-90 K.A. Müller został wyróżniony dziesięcioma doktoratami honoris causa, Thirteenth Fritz London Memorial Award (1987), Hewlett-Packard Europhysics Prize (1988) i innymi wyróżnieniami. Jest zagranicznym członkiem PAN.

(wg opracowania Z.M. Galasiewicza z Inst. Fizyki Teoretycznej UWr. dla Biuletynu Informacyjnego Fizyków Wrocławskich nr 5/95)

Pryzmat

Pismo informacyjne Politechniki Wrocławskiej

Politechnika Wroclawska
Wybrzeże Wyspiańskiego 27
50-370 Wrocław

Redaktor Naczelny: dr inż. Maria Kisza
Redakcja: bud. D-5, pok. 22, tel. 20 22 89
e-mail: PRYZMAT@ite.ite.pwr.wroc.pl

Druk: Drukarnia Oficyny Wydawniczej PWR Nakład 1.500 egz.
Pismo wsparte dotacją KBN